

KMETIJSSTVO

Jesenska setev

Zakasnelo spravljjanje pridelkov

Po podatkih Zveze kmetijskih dež stalno motili njihovo spravljjanje. Kolikšna je zakasnitev spravljjanja pridelkov vidimo iz naslednje tabele, ki kaže stanje na dan 20. oktobra:

Spravljeno do 20. oktobra

	koruze	slad. sonč. pese	nic
v Vojvodini	52%	65%	91%
na Hrvatskem	25%	65%	80%
v ožji Srbiji	40%	90%	90%

Do zakasnitve setve je prišlo v prvi vrsti zaradi poznega spravljjanja jesenskih pridelkov. Letos so ti pridelki pozno dozoreli, razen tega je pa tudi

Prevoz požetih kmetijskih pridelkov predstavlja težak problem, zlasti na državnih posestvih. Ni redek primer, da požeta kornuza leži po njivah, ker je ni moč zvoziti. (Zadnje dni se je stanje popravilo, ker je vojska pomagala s tovornjaki pri prevozu kmetijskih pridelkov.)

Izboljšana dobava umetnih gnojil

V zadnjem času je dobava umetnih gnojil iz domače proizvodnje, ki je bila v zaostanku, spet boljša. Tovarni »Zorka« v Subotici in »Zorka« v Šabcu sta do 20. oktobra izročili okrog 18.500 ton od skupne količine 24.500 ton, kolikor sta dolžni izročiti do konca tega meseca. Sicer pa imajo tovarne superfosfata pomembne zaloge, ki so nastale zaradi počasne odpreme.

Zadnje dni je bilo precej težav v zvezi z odpremo superfosfata iz Šabca zaradi pomanjkanja vagonov. Stanje se je sicer nekoliko izboljšalo, vse težave pa še vedno niso odstranjene. Tovarna v Subotici uporablja vagone, iz katerih iztovarja surov superfosfat ter ima zato na razpolago zadostno število transportnih sredstev. Če ne bo prišlo do nepričakovanih

težav, bodo umetna gnojila lahko odpremljena o pravem času.

Dobava uvoženih umetnih gnojil, ki predstavljajo pretežni del količin, teče večinoma normalno. Žitna podjetja razpolagajo že z okrog 90% s pogodbo sklenjenih količin, ki jih razpošiljajo po terenu. Setvena komisija je sklenila, naj se umetna gnojila dajejo samo državnim kmetijskim posestvom, združnim ekonomijam in tistim kmetovalcem, ki so sklenili pogodbo. Skratka, lahko rečemo, da je sedaj na terenu dovolj gnojil za kontrahiranje. V težjem položaju so samo nekatera semenarska podjetja, ki prej niso dovolj skrbela za nabavo umetnih gnojil za svoje kontrahente ter so predložila svoje zahteve šele v zadnjih dneh.

sto, da bi težišče dela postavili na kontrahiranje, vodijo v Vojvodini diskusije o organizaciji. Na kontrahiranje vpliva tudi še vedno nestabilizirani žitni trg zaradi zakasnitve žetve kornuza.

PROIZVODNJA TRAKTORJEV PRI NAS

Proizvodnja traktorjev se je v leta 1949 Industrija motorjev v naši državi gibala takole:

proizvedeno traktorjev leta

1949 1950 1951 1952 1953 1954

3 53 840 789 1360 1059

V osmih mesecih 1955 smo proizvedli 712 traktorjev.

Pred vojno v Jugoslaviji nismo proizvajali traktorjev. Z njihovo proizvodnjo je začela

Rakovici pri Beogradu. Od 1949 do konca 1954 smo v naši državi proizvedli, kakor vidimo iz tabele, 4.104 traktorje. Od lani se je proizvodnja malo zmanjšala zaradi nakupa licence od tvrdke »Perkins« iz Anglije za dieslov motor, s katerim je zamenjan naš domači bencinski motor »T-08«. (Dieslov motor je na nafto ter je bolj ekonomičen.)

Razen v industriji motorjev v Rakovici pa pripravljajo to proizvodnjo tudi v Industriji traktorjev in strojev v Zemunu ter v podjetju »14. oktobar« v Kruševcu za velike traktorje M. N.

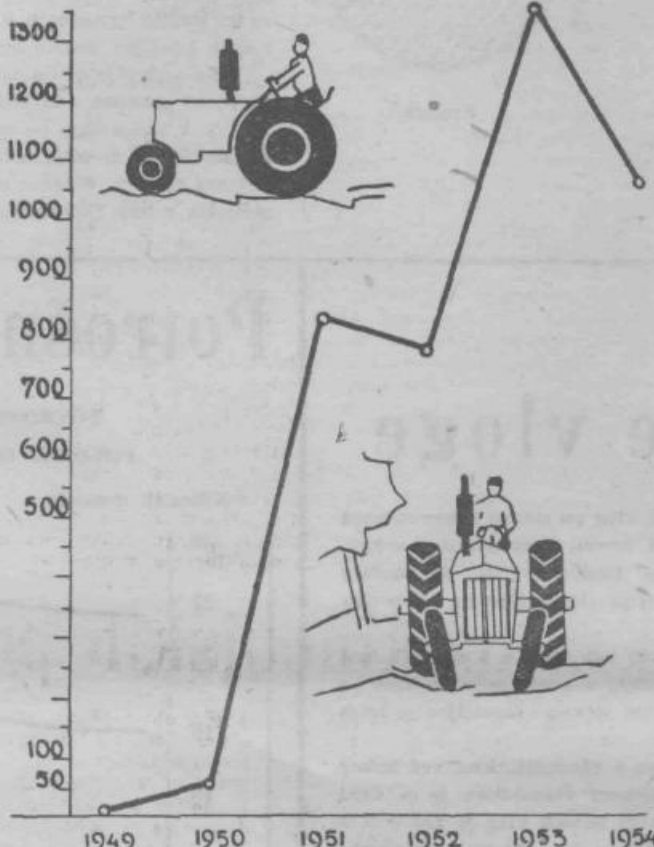
Traktorji državnih posestev

V začetku letošnjega leta je 850 državnih kmetijskih posestev imelo 3.400 traktorjev s kapaciteto 107.200 konjskih moči. Število »pogojnih« traktorjev s 15 konjskimi močmi znaša blizu 7.100. Torej pride na vsak pogojni traktor od 15 ks povprečno okrog 46 hektarov orne zemlje, kar daje na prvi pogled vtis, da so posvetva dobro preskrbljena s traktorji.

Traktorji po starosti

Skupaj	V uporabi		
	do 5 let	5 do 10 let	10 let 10 l.
Število	3404	1770	1163
%	100	52	34

Zaradi zastarelosti traktorskega parka in njegove omejene delovne sposobnosti, kakor tudi zaradi občutne razdrobljenosti — kar je posebno pereč problem na novo ustanovljenih državnih posestvih, pa je oskrbljenost s traktorji v znatnem številu posestev nezadostna.



Obdelovalne površine in delovna sila na državnih kmetijskih posestvih

V naši državi je 850 državnih kmetijskih posestev. Struktura njihovega zemljišča in delovne sile, ki je na njih zaposlena, daje naslednjo sliko:

Skupna površina	574.000 ha
Od tega	
ornice	330.500
sadovnjaki	8.700
vinogradi	9.100
travniki	44.800
pašniki	91.600
ostalo zemljišče	89.200

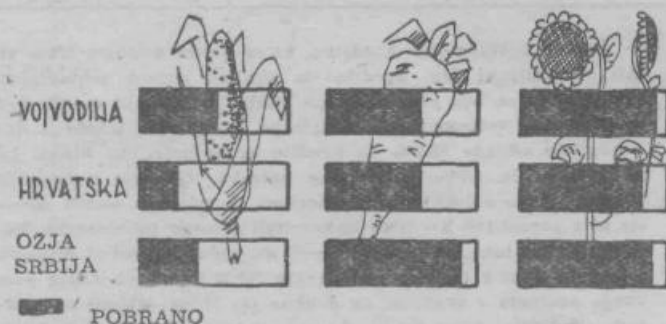
Zaposlene osebe

delavci	58.300
uslužbeni	51.000
od tega:	7.100
agronomi	404
kmetijski tehniki	1327
veterinarji in vet. pom.	168
ekononisti	252

Kakor vidimo, pride na državnih kmetijskih posestvih na vsakih 7,2 stalno zaposlenih delavcev po en stalni uslužbenec. Od skupne delovne sile je 0,7

agronomov, 2,3 kmetijskih tehnikov, 0,3 veterinarjev in veterinarskih pomočnikov in 0,4 ekonomistov. Vidimo že na prvi pogled, da kmetijska podjetja nimajo dovolj strokovnih delovnih moči. Na vsakega agronoma pride 978 hektarov obdelovalne površine, a na vsakega kmetijskega tehnika 296 hektarov. Razen stalno zaposlenih delavcev pa državna kmetijska posvetva zaposlujejo tudi sezonsko delov-

POBIRANJE JESENSKIH PRIDELKOV



Priprave za razdelitev semena

Priprave za razpošiljanje semena za jesensko setev tečejo dozda v glavnem dobro. Vaj razpoložljivi selektorji delajo dan in noč, tako da je čiščenje semen dokaj pospešeno. Selektorjev pa občutno primanjkuje. Tovarna kmetijskih strojev »ZMAJ« iz Zemuna je doslej

dobavila 50 selektorjev od obljubljenih 200. Nadaljšanih 50 bo izročila v kratkem.

Prav tako je bilo pospešeno pregledovanje semen s tem, da zavodi delajo z nadurami, ker jih je jesenska setev zalotila precej nepripravljene.

Počasno kontrahiranje žitaric

Sklepanje pogodb o setvi žita teče počasi. V Vojvodini je na primer od predvidenih 120.000 hektarov sklenjeno pogodbo za komaj okrog 10.000 hektarov. Na Hrvatskem je od 50.000 hektarov sklenjenih pogodb samo za

okrog 12.000 hektarov. V ožji Srbiji in na Kosovu in Metohiji so pogodbeno posejane površine malenkostne.

Glavni razlog za tako počasno kontrahiranje je nezadostno angažiranje na tem poslu. Name-

